РІК 1934. Листопад-Грудень. Ч. VII.

ПЕРЕМИСЬКІ ЕПАРХІЯЛЬНІ ВІДОМОСТИ

Ч. 6190. — Апостольський Візитатор.

Св. Отець зволив назначити Апостольського Візитатора для нашої Церковної Провінції ц. є. для Архіеп. Львівської, Еп. Станиславівської і Перемиської і на цей Апостольський уряд вибрав Й. Е. о. Івана Гудечка Ч. Св. Ізб., ґенерального Конзультора Згромадження ОО. Редемптористів, Члена Свщ. Конґреґації св. Уряду і Конзультора свщ. Конґреґації для Східної Церкви і Пропаґанди.

Подаючи це до відома Еп. Ординаріят поручає Всч. Духовенству діло Апостольського Візитатора горячим молитвам для упрошення благословення і богатих ласк від Христа Господа в хосен св. Церкви і спасення душ наших вірних. В тій ціли поручається Всч. Духовенству при кожній Службі Божій в часі візитаційнім додавати до мирної єктенії два візвання єктенії зі служби за призвання св. Духа.

Від гр. кат. Епископського Ординаріяту.
Перемишль, дня 6. листопада 1934 р.

Ч. 6191. — Декрет Найвищої Свящ. Конґреґації св. Уряду дотично розтягнення цензур в найособливший спосіб Папі задержаних і на Східну Церкву.

Подаємо до відома Всч. Духовенства слідуючий Декрет Найвищої Свящ. Конґреґації св. Уряду:

SUPREMA SACRA CONGREGATIO S. OFFICII

SANCTIONES CANONUM 2320, 2343 § I, 2367, 2369 CODICIS IURIS CANONICI EXTENDUNTUR AD UNIVERSAM ECCLESIAM NEDUM LATINAM SED ETIAM ORIENTALEM.

DECRETUM

Cum ex expresso Ssmi D. N. Pii divina Providentia Pp. XI mandato ad Supremam hanc Sacram Congregationem Sancti Officii delata fuerit quaestio an sanctiones contentae in cann. 2320, 2343 § 1, 2367, 2369 Codicis iuris canonici, quibus quaedam delicta excommunicatione latae sententiae specialissimo modo Sanctae Sedi reservata plectuntur, extendantur ad universam Ecclesiam, Emmi ac Revmi Domini Cardinales rebus fidei morumque tutandis praepositi, omnibus mature perpensis, praehabitoque Sacrae Congregationis Orientalis et Sacrae Paenitentiariae Apostolicae voto, in plenario conventu habito Feria IV, die 12 Iulii 1934, decreverunt huiusmodi sanctiones, attenta omnino extraordinaria ipsorum delictorum gravitate, extendi ad universam Ecclesiam Latinam et Orientalem cuiuscumque ritus, atque eorumdem delictorum cognitionem quoad forum internum Sacrae Paenitentiariae, quoad forum externum Sancto Officio reservari.

Et sequenti Feria V, die 19 eiusdem mensis et anni, Ssmus D. N. D. Pius divina Providentia Pp. XI, in solita audientia Excmo ac Revmo Dno Assessori Sancti Officii imperita, relatam Sibi Emmorum Patrum resolutionem adprobare et suprema Sua auctoritate confirmare dignatus est, et publici iuris faciendam iussit.

Datum Romae, ex Aedibus Sancti Officii, die 21 Iulii 1934.

L. † S.

I. Venturi, *Supremae S. Congr. S. Officii Notarius.*

В перекладі на українську мову звучить цей Декрет ось так:

НАЙВИЩА СВЯЩЕННА КОНҐРЕҐАЦІЯ СВ. УРЯДУ.

Карні постанови канонів 2320, 2343 § I, 2367, 2369 Кодексу Канонічного Права розтягається на цілу Церкву не тільки Латинську, але і на Східну.

ДЕКРЕТ.

На виразне поручення Святішого Вітця з Божого Провидіння Папи Пія XI. звернено до цеї Найвищої Священної Конґреґації Св. Уряду запит, чи карні постанови, що містяться в канонах 2320, 2343 § I, 2367, 2369 Кодексу Канонічного права, що ними карається деякі злочини клятвою виданого вироку застереженого в найособливший спосіб Святому Апостольському Престолові, розтягаються на цілу Церкву. Тоді Їх Еміненції, Всечесніші Отці Кардинали заняті справою захорони віри і обичаїв, прослідили це

все докладно і засягнувши гадки Свящ. Конгрегації Східної і Свящ. Апостольської Пенітенціярії, на своїм повнім засіданні відбутім в середу дня 12. липня 1934, рішили, що ці карні постанови з огляду на особливішу тяжкість самих злочинів, розтягається на цілу Церкву Латинську і Східну якогонебудь обряду, та що осуд тих злочинів щодо области сумління є задержаний Священій Пенітенціярії, а що до зовнішньої области Святому Урядові.

Слідуючого четверга, дня 19. т. с. м. і року, зволив Святіший Отець, з Божого Провидіння Папа Пій XI., на звичайному послуханні уділеному Їх Ексцеленції, Всечесному Отцеві Асесорові Святого Уряду, предложене Собі рішення Їх Еміненцій Вітців Кардиналів апробувати і Своєю найвисшою повагою затвердити, та приказав його прилюдно оголосити.

Дано в Римі, з Палати Святого Уряду, дня 21. липня 1934.

(печатка) І. ВЕНТУРІ, Нотар Найвисшої Св. Конгрегації Св. Уряду.

Поручаємо повисший Декрет добре собі присвоїти і подати його до відома вірним а рівночасно подаємо зміст і короткий коментар висше згаданих Канонів.

І так Канон 2320[1]) накладає клятву задержану в найособливіший спосіб Папі на тих, що грішать проти освячених видів; Кан. 2343, § 1[2]) на тих, що зневажають Папу; Кан. 2367[3]) на священиків, що розрішають учасника(цю)

---

[1]) Can. 2320. — Qui species consecratas abiecerit vel ad malum finem abduxerit aut retinuerit, est suspectus de haeresi; incurrit in excommunicationem latae sententiae specialissimo modo Sedi Apostolicae reservatam; est ipso facto infamis, et clericus praeterea est deponendus.

[2]) Can. 2343, § 1. — Qui violentas manus in personam Romani Pontificis iniecerit:

1.° Excommunicationem contrahit latae sententiae Sedi Apostolicae specialissimo modo reservatam; et est ipso facto vitandus;

2.° Est ipso iure infamis;

3.° Clericus est degradandus.

[3]) Can. 2367, § 1. — Absolvens vel fingens absolvere complicem in peccato turpi incurrit ipso facto in excommunicationem specialissimo modo Sedi Apostolicae reservatam; idque etiam in mortis articulo, si alius sacerdos, licet non approbatus ad confessiones, sine gravi aliqua exoritura infamia et scandalo, possit excipere morientis confessienem, excepto casu quo moribundus recuset alii confiteri.

§ 2. Eandem excommunicationem non effugit absolvens vel fingens absolvere complicem qui peccatum quidem complicitatis, a quo nondum est absolutus, non confitetur, sed ideo ita se gerit, quia ad id a complice confessario sive directe sive indirecte inductus est.

в грісі нечистоти а Кан. 2369[1]) на тих, що нарушують печать сповіди, а з Кан. 2368, § 1[2]) кари на тих, що непрямо нарушують сю печать.

Кан. 2320 звучить в перекладі ось так: „Хто викидає освячені види, або в злій ціли їх забирає або переховує, є підозрілий в ереси; впадає в клятву виданого вироку в найособливіший спосіб застережену Апостольському Престолові; є самочинно знеславлений, а духовний має бути зложений“.

Викидає освячені види цей, що кидає їх в невідповідне, погане місце, що з нечестю їх кидає прим. на ступні престола, на дорогу, з погордою розсипує на престол або розливає освячене вино.

Забирає або переховує в злій цілі цей, що тому їх забирає або переховує, щоби дати св. Тайни цему, хто обіцяв дати за це гроші або щоби їх ужити до забобону, або щоби їх в інший спосіб безчестити.

Цю саму клятву стягають на себе і спільники, якщо їх участь була конечна до сповнення злочину або якщо вони разом змовилися і фізично співділали.

Кан. 2343 § 1. виглядає так: »Хто насильно наложивби руки на особу Римського Папи:

1) Стягає на себе клятву виданого вироку в найособливший спосіб задержану Апостольському Престолові, і самочинно треба його оминати. (ipso facto vitandus).

2. Є знеславлений самим правом;

3. Духовний має бути зложений.«

Насильно наложити руки на Папу зн. ділами наносити кривду, чи особі, чи достоїнству, чи свободі; особі через биття, або через зранення рукою чи

---

[1]) Can. 2369, § 1. — Confessarium, qui sigillum sacramentale directe violare praesumpserit, manet excomunicatio specialissimo modo Sedi Apostolicae reservata; qui vero indirecte tantum, obnoxius est poenis, de quibus in can. 2368, § 1.

§ 2. Quicunque praescriptum can. 889, § 2 temere violaverit, pro reatus gravitate plectatur salutari poena, quae potest esse etiam excommunicatio.

[2]) Ex Can. 2368, § 1. — . . . „suspendatur a celebratione Missae et ab audiendis sacramentalibus confessionibus vel etiam pro delicti gravitate inhabilis ad ipsas excipiendas declaretur, privetur omnibus beneficiis, dignitatibus, voce activa et passiva, et inhabilis ad ea omnia declaretur, et in casibus gravioribus degradationi quoque subiiciatur“.

в-який інший спосіб; **достоїнству** переслідуючи його в тім намірі, щоби йому пошкодити, плюючи на него, обкидуючи його гидотою; **свободі** увязнюючи його, закозуючи в кайдани.

Дотично спільників треба то само сказати, що і в попередному випадку.

Кан. 2367. § 1: »Цей, що розрішає або удає що розрішає учасника(цю) в грісі нечистоти самочинно стягає на себе клятву в найособливший спосіб задержану Апостольському Престолові, а це навіть в годині смерти, якщо інший священик, хоч не апробований до сповідей, без якоїсь тяжкої неслави і згіршення, міг вислухати сповіди умираючого(ої), винявши цей випадок, де умираючий не хоче перед іншим сповідатися.

§ 2. В ту саму екскомуніку впадає цей, що розрішає або удає, що розрішає учасника, шо вправді невизнає на сповіди гріха учасництва, що від него ще не отримав розрішення, але тому так поступає, бо до цего прямо або непрямо спонукав його (її) учасник сповідник."

Справа ясна, тож не потребує коментара. Впрочім за цей випадок обширно росправляє моральна.

Кан. 2369 §. 1: »Сповідника, що поважився прямо нарушити печать сповіди, чекає клятва в найособливіший спосіб задержана Апостольському Престолові; а хто нарушивби (печать сповіди) тільки непрямо, підпадає під кари, про котрі є бесіда в кан. 2368, § 1.

§ 2. Хто небудь необачно нарушивби припис кан. 889 § 2 відповідно до тяжкости вини, має бути покараний спасенною карою, що нею може бути і клятва».

Прямим є нарушення печати сповіди тоді, коли сповідник виявляє і гріх і особу каючогося. **Непрямо** нарушує сповідник печать сповіди тоді, якщо з цего, що сповідник говорить або ділає, повстає небезпека пізнати гріх каючогося або небезпека, що через це зробиться сповідь утяжливою і прикрою.

Цензуру за нарушення печати сповіди затягає тільки сповідник. Кождий інший, що в якийсь спосіб прийшов до відомости гріхів визнаних на сповіди, є вправді обовязаний заховати печать сповіди, але самочинно не стягає на себе квятви. Ту належить товмач і особи, що підслухали якийсь

гріх зі сповіди або особи, що перед ними сповідник зрадить печать сповіди.

Спільників у сім злочині дотичить все сказане у попередніх випадках.

Ще на одну обставину треба звернути увату а саме на слова violare praesumpserit якби сповідник поважився нарушити печать сповіди с. зн., шо яке небудь незнання, хотяйби грубе (ignorantia crassa) оправдує від клятви.

Що до кар з Кан. 2368, § 1, на тих що непрямо нарушують печать сповіди, то вони є слідуючі: Священик, що непрямо нарушує печать сповіди: „має бути суспендований від слухання таїнственних сповідей або навіть відповідно до тяжкости проступку, має бути узнаний за неспосібного до їх слухання, має бути позбавлений всіх бенефіцій, достоїнств, голосу активного і пасивного і має бути узнаний за неспосібного до них всіх, а в тяжших випадках має бути навіть здеґрадований".

Ч. 6192. — В справі Празника св. Священомученика Йосафата.

Сегорічний Празник св. Священомученика Йосафата випадає в неділю 25. падолиста.

Перед Празником належить всюди відправити тридневницю, ц. є. в четвер, пятницю і суботу, кожного дня відпривити молебен до св. Йосафата (де булоби більше число вірних, з виставленням Найсв. Тайн), виголосити коротку проповідь на основі життя Святого і відспівати суплікацію.

В сам день Празника належить відправити торжественну Службу Божу в честь Святого, а в належито приготованій проповіди піднести, яких добродійств зазнавав наш нарід від католицької Церкви взагалі, а через проляну кров Священомученика в особенности.

По Службі Божій треба відспівати »Тебе Бога хвалим« і уділити благословення Найсв. Тайнами.

Перед празником заохотять Всч. ОО. Душпастирі своїх вірних, щоби числено приступили до св. Тайн.

Ч. 6192. — В справі Празника Непорочного Зачаття Божої Матери.

Всечеснійші Отці доложать всіх зусиль, щоби в сім

Ювилейнім Році Відкуплення людського роду, як найторжественніше вілсвяткувано у всіх царохіях Празник Непорочного Зачаття Цеї, що під хрестом стала нашою Співвідкупителькою і нашою Матірю.

В сій цілі поручаємо всім Всч. ОО. Душпастирям щоби:

1. заохотили всіх вірних до приняття св. Тайн в день празника.

2. приготовили вірних на се торжество девятидневним або принайменше тридневним богослуженням в честь Непорочної Богоматери;

3. в сам день Празника торжественно посвятили Пренепорочній свої парохії, по низше заподаному взорі. Всч. оо. Катехити заохотять до участи в сих торжествах шкільну молодь.

АКТ посвяти Непорочному Зачаттю Божої Матери.

»Я . . . . хоч недостойний називатися Твоїм слугою, бажаючи однак по можности віддати Тобі, Пресвята, Пренепорочно Зачата Діво, як найбільшу честь і славу, вибираю тебе за особливішу Покровительку парохії (епархії) мені повіреної, і всіх моїх вірних. В присутности Твого Обручника святого Йосифа і Ангелів хоронителів сеї парохії (епархії), (посвячую Тобі всі міста і села нашого краю і всіх людей, що в них жиють), посвячую Тобі всі родини, їх хати і домівства з добутком і майном, і через Найсв. Кров Твого Сина, котру за нас проляв, благаю Тебе Пресвятая, прийми нас за Твої діти, будь нам Матірю, Заступницею, Покровителькою, Владичицею, і упроси Всемилостива, всім нам ласку у Бога, щоби ми в ділах, словах і гадках стереглися всього, що може не подобатися Богу і Тобі, наша Мати; благослови наш нарід, виєднай йому у Твого Сина, щоби завсіди кріпко держався св. католицької віри, заховував Божий Закон та вірно і витревало величав Твоє Пренепорочне Зачаття. Амінь.

За всіх молишся Предобра, що прибігають з вірою під могучий Твій покров; бо ми грішні не маємо перед Богом іншого спасення в бідах і безнастаннім горю. Тяжке носимо бремя гріхів, Мати Вишнього Бога, тому до Тебе припадаємо, спасай від всякого нещастя Твоїх слуг.

Не маємо иншої помочи, не маємо иншої надії крім Тебе, Пречиста Діво! Ти нам поможи, на Тебе надіємося і Тобою хвалимося, бо ми Твої слуги, не відкидай нас! Амінь«.

Ч. 5744. — В справі перестерігання приписів цивільного закона в подружих справах.

Міністерство В. Р. і О. П. надіслало дня 13. жовтня 1934 Nr. V — 2918/34 таке письмо:

»З уваги на те, що деякі священики настоятелі гр. кат. Урядів парохіяльних при уділюванню вінчання не примінюються до приписів § 49 і сл. як також § 78 К. У. з 1811 р. і через те наражають інтересованих на консеквенції, які випливають з незгідности заключеного подружжа з приписами державних законів, Міністерство В. Р. і О. П. просить ввічливо Вашу Ексцеленцію о належне поучення підлягаючого йому духовенства о конечности примінюванняся до приписів державних законів».

Подаючи се письмо до відома Всеч. ОО. поручається на будуче стисло перестерігати приписи цивільного закона в справах подружих.

Ч. 6194. — В справі ужиткования ерекціонального лісу.

Звертається увагу Всеч. Духовенства, що вируб дерева в ерекц. лісі в поодиноких парохіях через ОО. парохів, що мають на се позволення, не може ніколи перевисшати контингенту дозволеного затвердженим дотичними властями пляном згл. господарчою програмою і фактично істнуючим деревостаном в ерекц. лісі, який не все годиться зі зіставленням в пляні. Часто лучається, що мильно зіставлений плян господарчий виказує такий контингент дерева, який в дійсности з ріжних причин (як крадежи, виворотів бурею, винищення морозами або через помилку зіставляючого плян господарчий і т. п) ані в малій части не находиться вже в лісі. Тому ОО. парохи перед вирубом дерева обовязані провірити в ерекціональнім лісі, чи деревостан, що находиться в лісі відповідає зіставленю в господарськім пляні і щойно по ствердженню згідности його можуть безкарно приступати до вирубу дозволеного пляном контингенту дерева. Хто з ОО. парохів з якої небудь причини занедбає в однім році або в кількох по собі слідуючих літах вирубати дозволений пляном господарчим контигент дерева, той не може без осібного дозволу власти духовної рубати нараз за минувший час. Само собою розуміється, що тому праву користання з виру-

бу дерева відповідає стислий обовязок залісення вирубаного терену через вміле і успішне її закульторовання і то сейчас по доконанім вирубі з весною слідуючого року а перед новим вирубом в осени. Над совісним виконуванням цих обовязків чувають Всч. ОО. Декани. Еписк. Ординаріят поручає отсим всім Всеч. ОО. Деканам, щоби в кождорічних звітах про стан свойого деканату, подавали точну реляцію про стан лісів в своїм деканаті.

При сій нагоді поновно пригадуюється, що ОО. завідателі місцеві або доїзджаючі не мають права в якійбудь формі, або на якунебудь ціль користати з лісу ерекціонального, хоч виарендовують ерекціональні грунта під рільну господарку, бо ліс ерекціональний ніколи не становить предмету такої аренди. — Від Еписк. Ординаріяту.

ХРОНІКА.

Іменовання.

Ч. 5013 о. Куновський Володимир парох у Висоцьку нижнім, деканом Височанським.

Канонічну інституцію одержали:

Ч. 6013. о. Шпот Михайло — Артасів.

Завідательства одержали:

Ч. 5707. о. Тимчук Семен — Звертів.

Сотрудництва одержали:

Ч. 5708. о. Бартко Василь — Ольшаник.

Померли.

о. Крушинський Теодор, парох в Тенетисках 27/X 1934.
о. Др. Винницький Роман, декан Риманівський і парох у Вороблику королівськім 1/11 1934.

Душі їх поручається молитвам Всеч. Духовенства.

З гр. кат. Еп. Консисторії.
Перемишль, дня 12. листопада 1934.

о. Микола Грицеляк
канцлер.

† ЙОСАФАТ
Епп.

Накладом гр. кат. Еп. Консисторії в Перемишлі.
Друкарня гр. кат. Капітули в Перемишлі.

II. ЧАСТЬ.

»ДЕНЬ ОЩАДНОСТИ«.

Товариство »Ощадністъ« для господарности і добробуту, Кооператива з обмеженою порукою у Львові, приступило до зорганізовання в цілім краю обходу „Дня Ощадности" в місяцях листопаді, грудні ц. р. і січні 1935, що подається отсим Всеч. Духовенству до відома.

ЗАКЛИК.

Управа VII. П. Е. П. за дозволом Преосв. Еписк. Ординаріяту звертається до Всеч. ОО. з проханням з нагоди Празника св. О. Николая евентуально Непор. Зач. Пр. Д. М. відправити Акафіст і урядити збірку по церквах на підмоги церков. Рівночасно пригадується, що від 1934 р. кожна церква має платити на сей фонд сталу вкладку на рік по 1 зл. Проситься чимскорше її надіслати, а також вирівнати залеглі членські вкладки за 1932 і 1933 р. р., які виносять від матерної церкви 6 зл., а від дочерної 3 зл. Гроші проситься слати на адресу Канцелярії Еписк. Консисторії з допискою »на фонд підмоги церков« а також зазначити, чи се є членська вкладка, збірна або добровільний даток.

Управа VII. Секції П. Е. П.

ЗМІСТ

Перемиських Епархіяльних Відомостей

за рік 1934.

